

Karta

öfver

HAGE - OCH ISAKSGRUFVORNA

i

Fernebo socken af Vermlands län.

- Svartmaln.
- Skålfeldtgneis (Granulit).
- Lagerarter el. Skarn.
- Skalksten och Dolomit.
- Diorit.

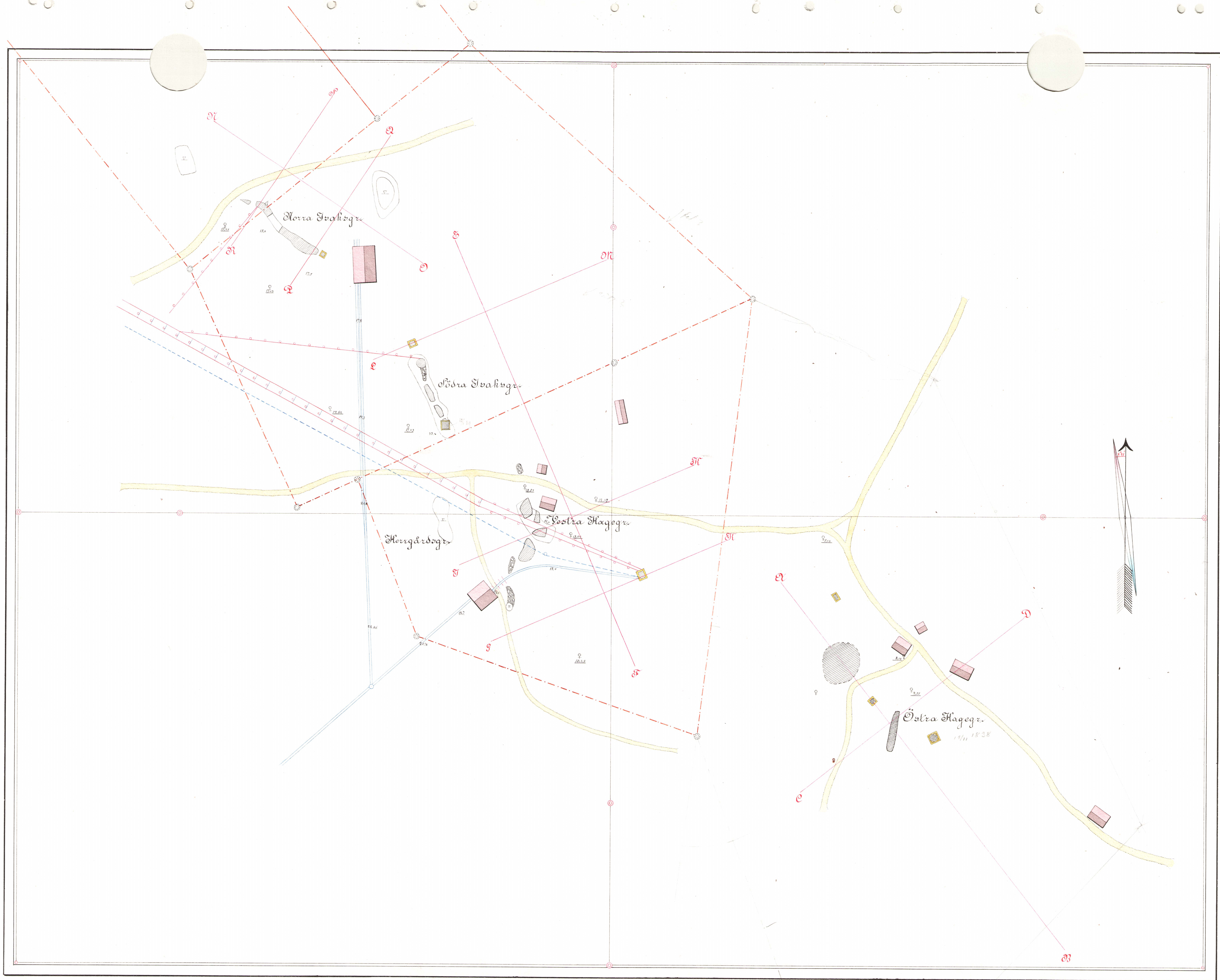
Upprättad på grund af
äldre kartor och egna mätningar, afslutade den 15 Febr. 1887.

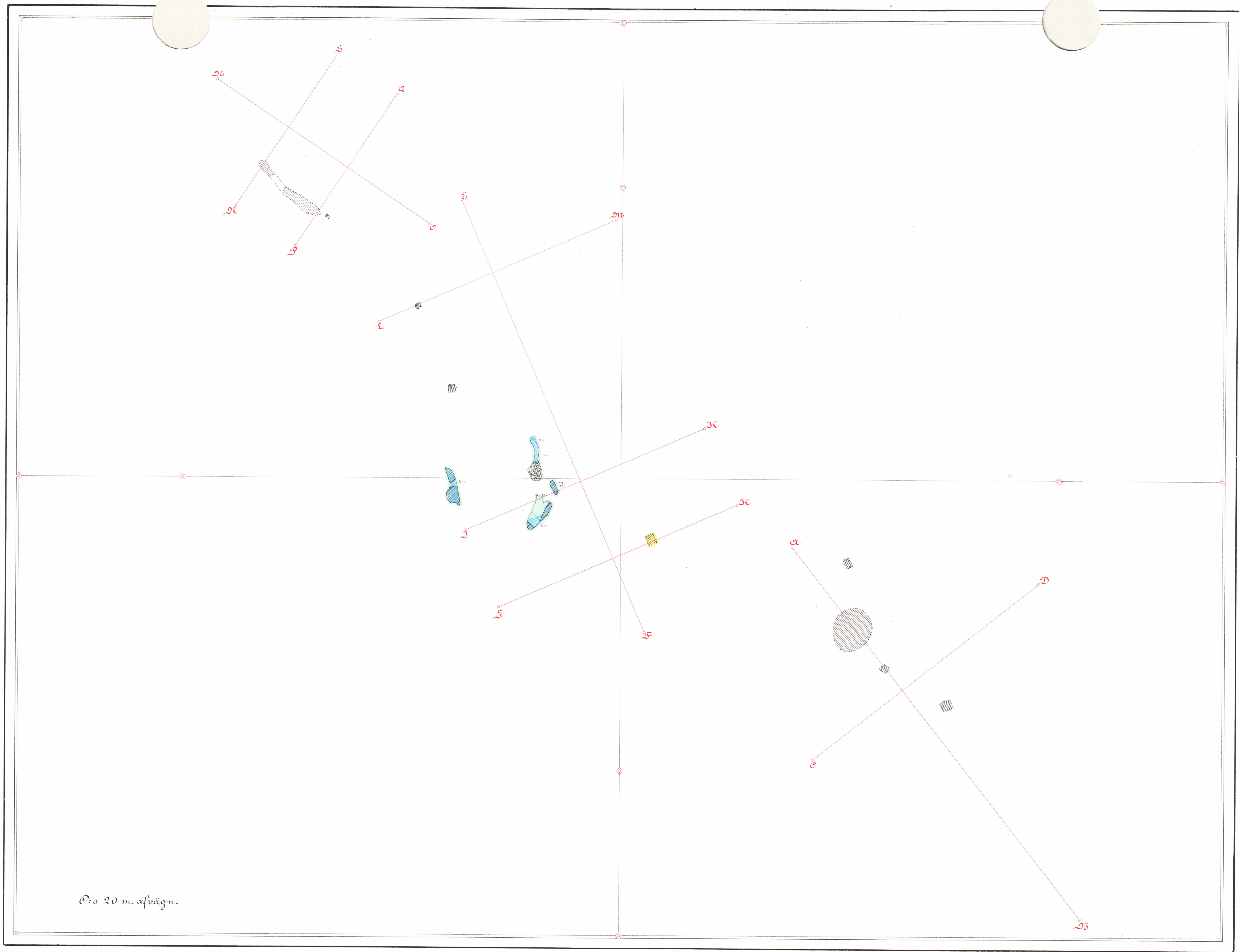
af J. Öberg.

St. Com. Coll. res. den 27 Mars 1885.

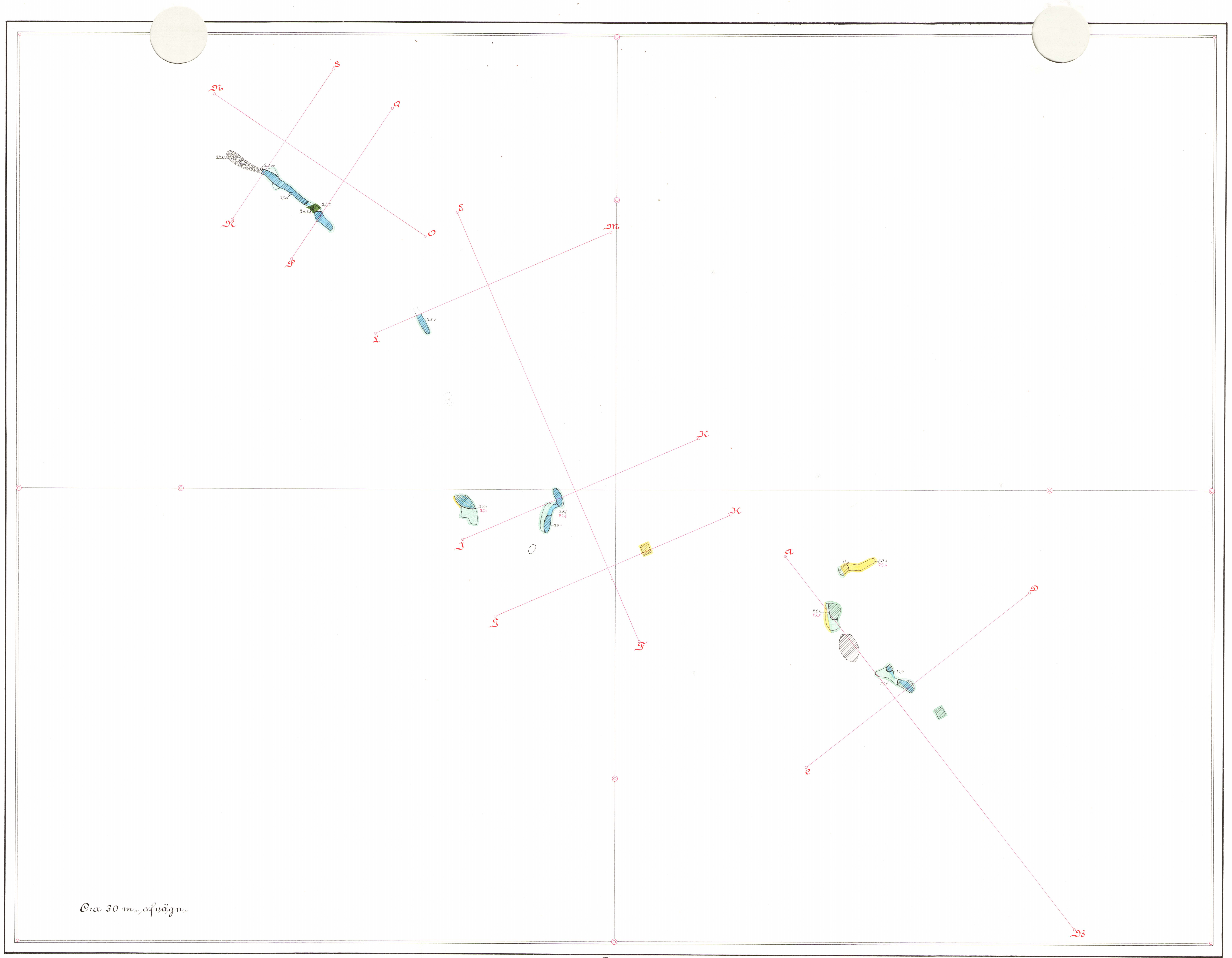
Kompletteringsmätning till denna karta

för tiden		Förhållande af	Inlagd i denna karta	
från	till		af	den
18 ²⁵ / ₁₂ 87	18 ²⁵ / ₁₂ 87	P. Öberg	C. H. Mannesthals	18 ²⁵ / ₁₂ 88
18 ²⁵ / ₁₂ 87	18 ²⁵ / ₁₂ 89	P. Öberg	C. H. Mannesthals	18 ²⁵ / ₁₂ 89
18 ²⁵ / ₁₂ 89	18 ²⁵ / ₁₂ 89	P. Öberg	C. H. Mannesthals	18 ²⁵ / ₁₂ 90
18 ²⁵ / ₁₂ 89	18 ²⁵ / ₁₂ 90	A. Dellwik	C. H. Mannesthals	18 ²⁵ / ₁₂ 91
18 ²⁵ / ₁₂ 90	18 ²⁵ / ₁₂ 92	A. Dellwik	fort. Figgare	18 ²⁵ / ₁₂ 92 Coll. C. H. M.
18 ²⁵ / ₁₂ 92	18 ²⁵ / ₁₂ 92	A. Dellwik	fort. Figgare	18 ²⁵ / ₁₂ 93 Coll. C. H. M.
18 ²⁵ / ₁₂ 92	18 ²⁵ / ₁₂ 93	J. S. Jungner	fort. Figgare	18 ²⁵ / ₁₂ 94 Coll. C. H. M.

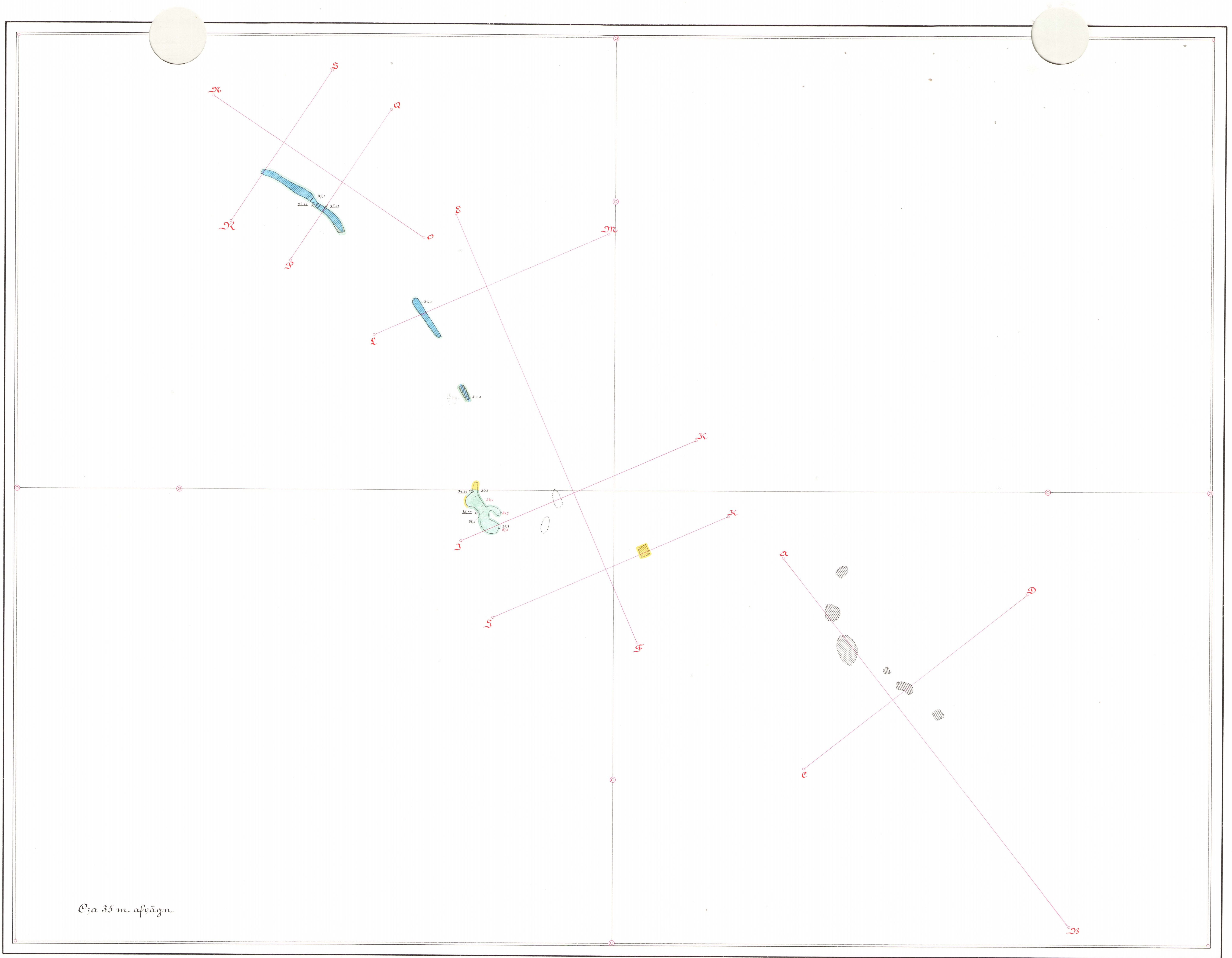

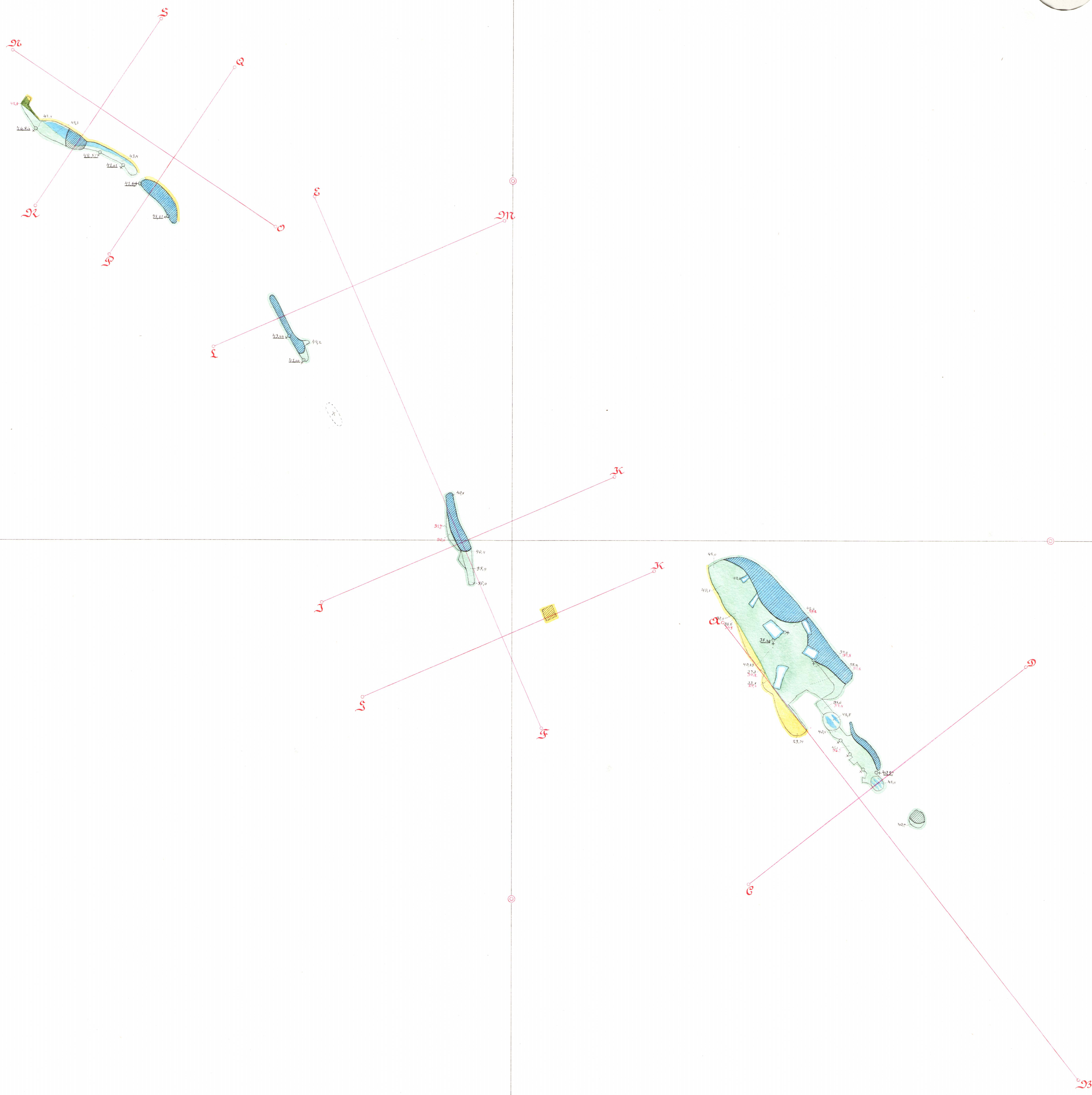
Ca 20 m. afvægn.

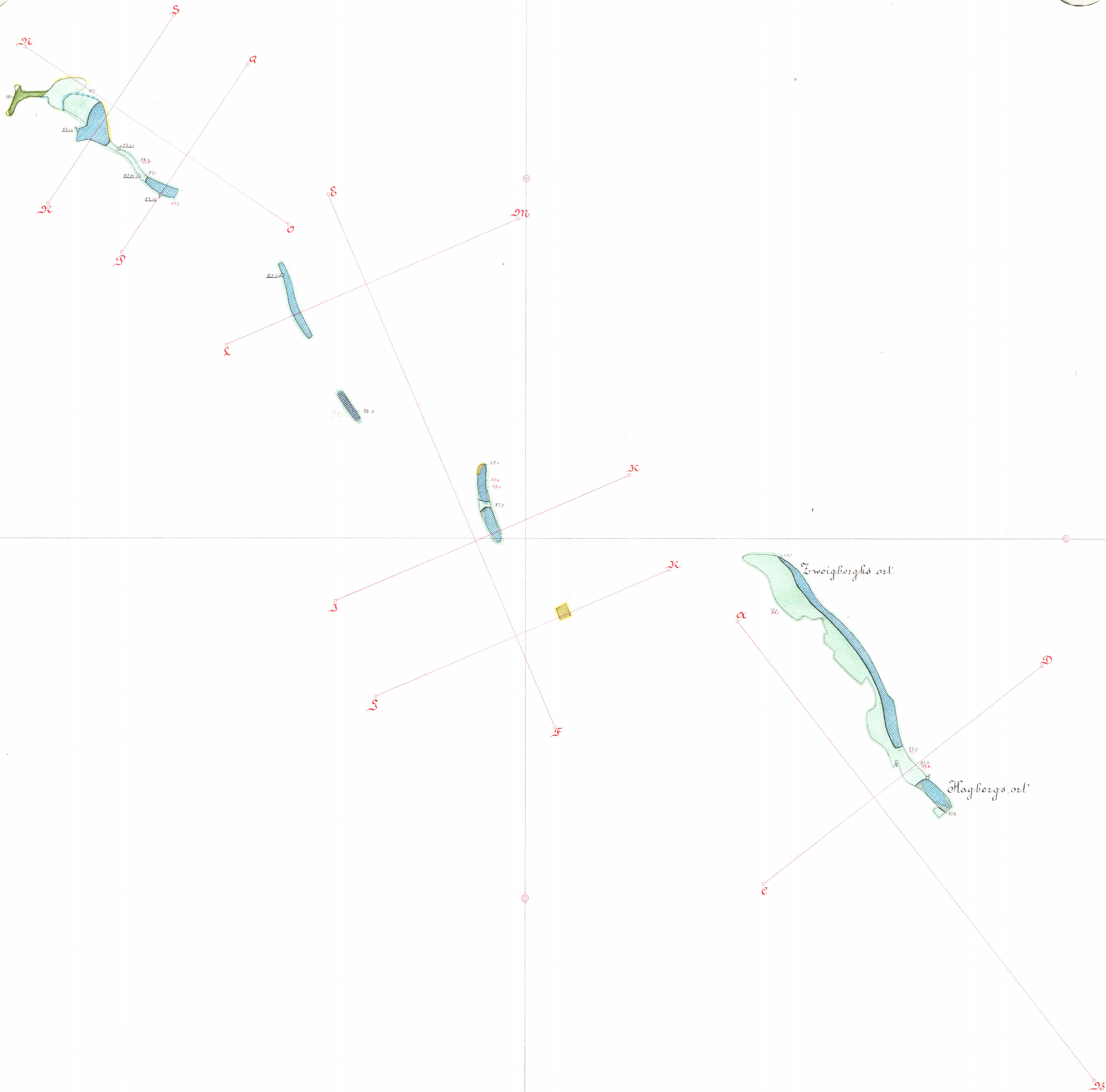
Q: a 30 m, afvägn.

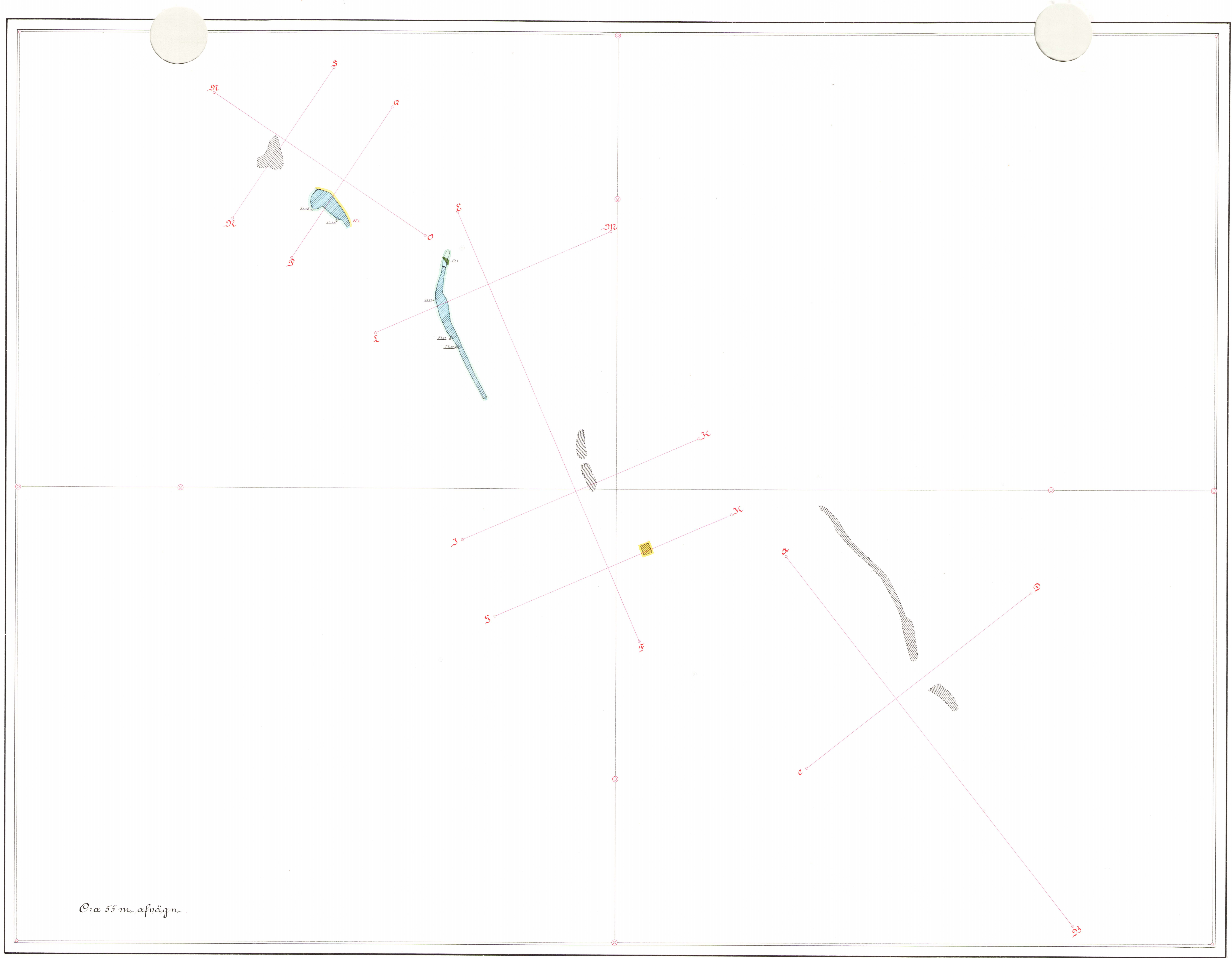
Ca 35 m. afvagn

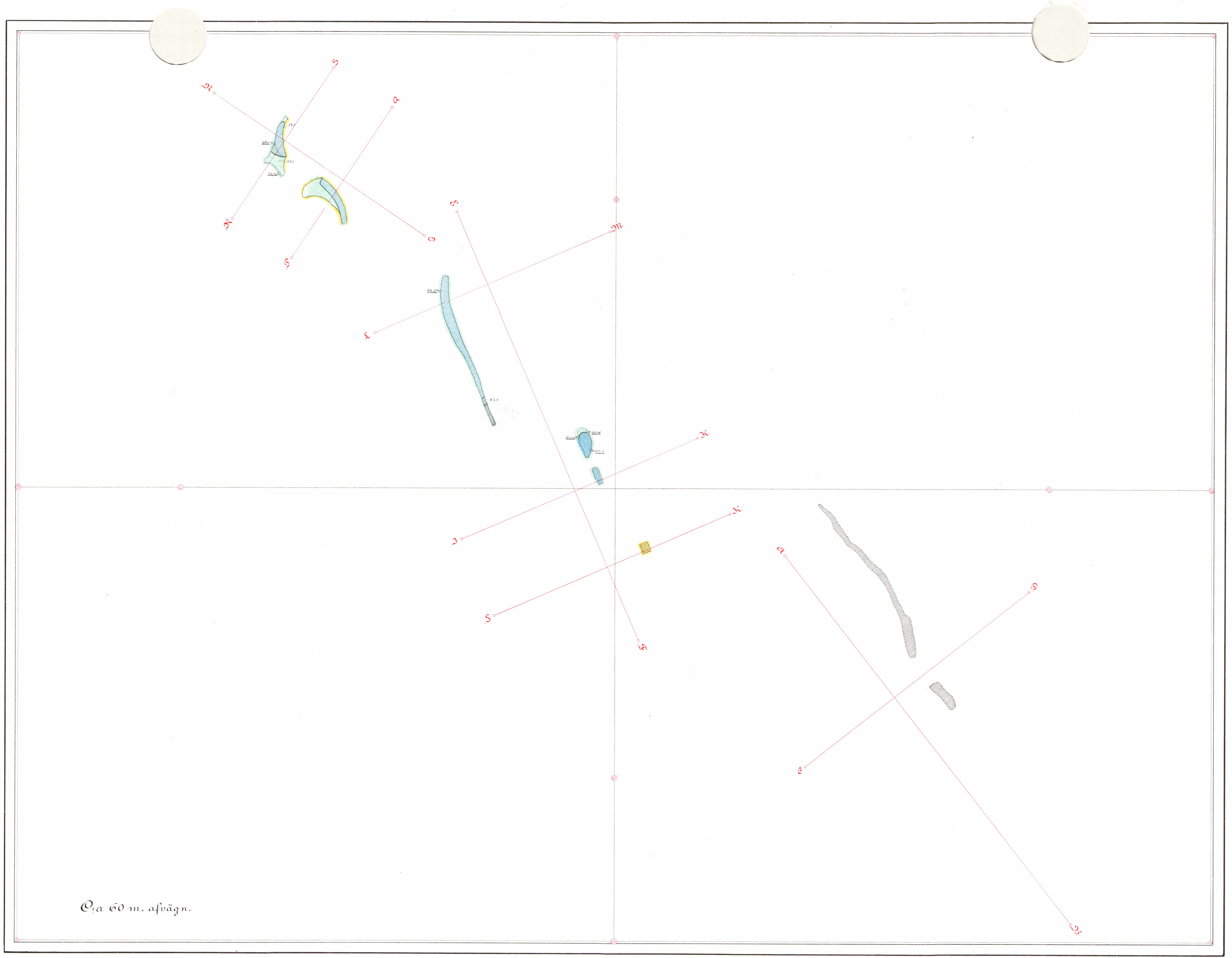
Ca 40 m. afvägn.

Ca 50 m. afvagn.

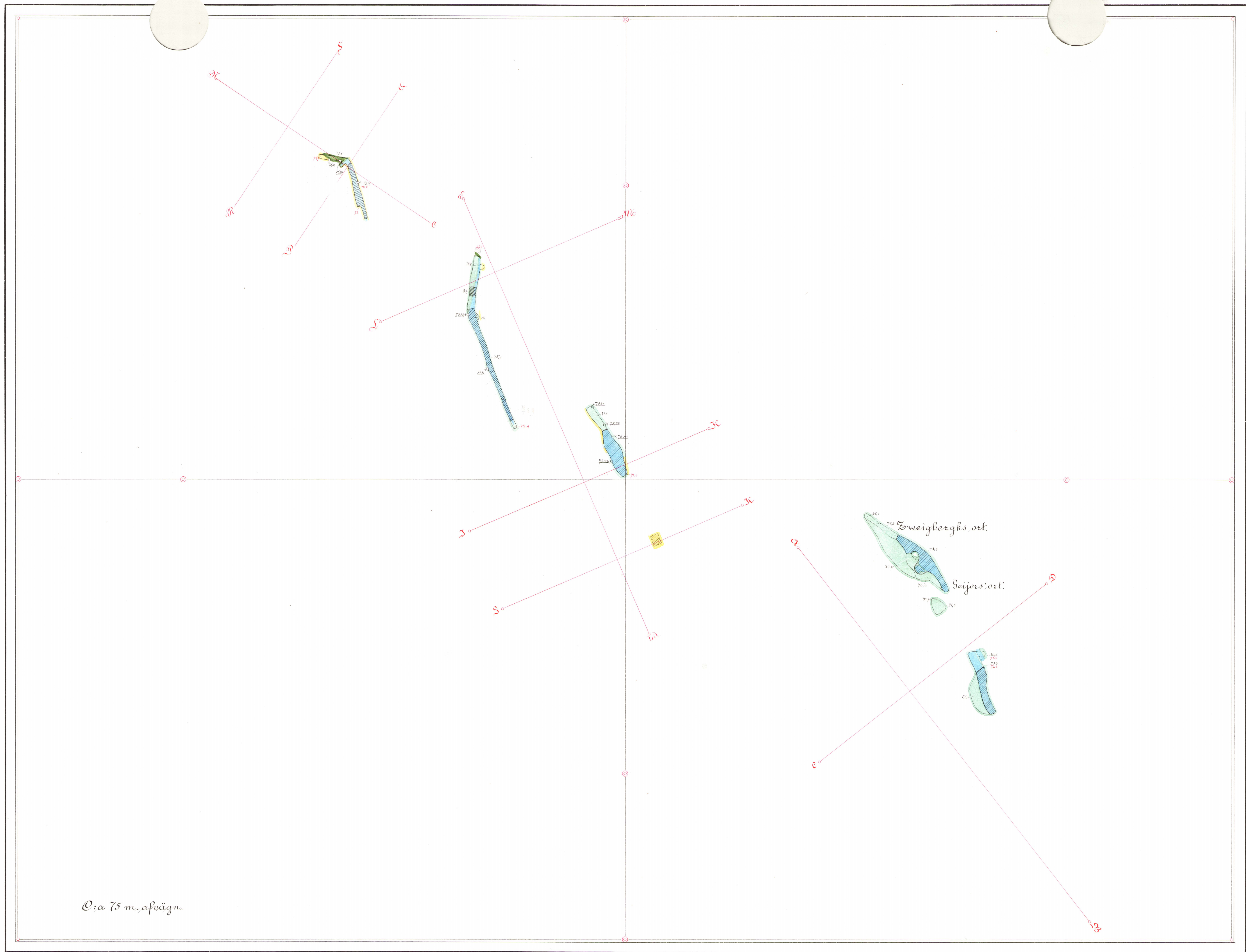

Ca 55 m. afvägn.

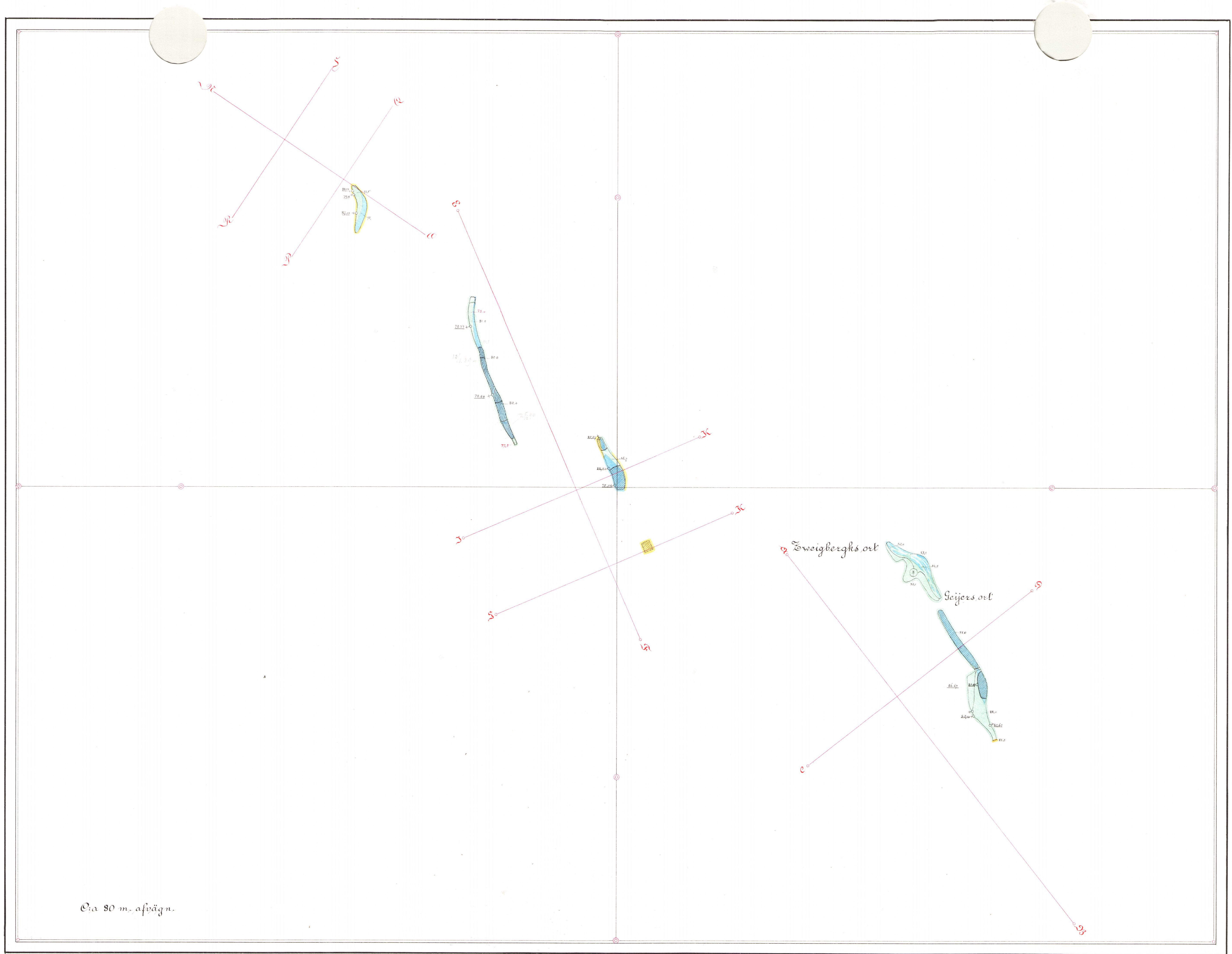

Ca 60 m. afvägn.

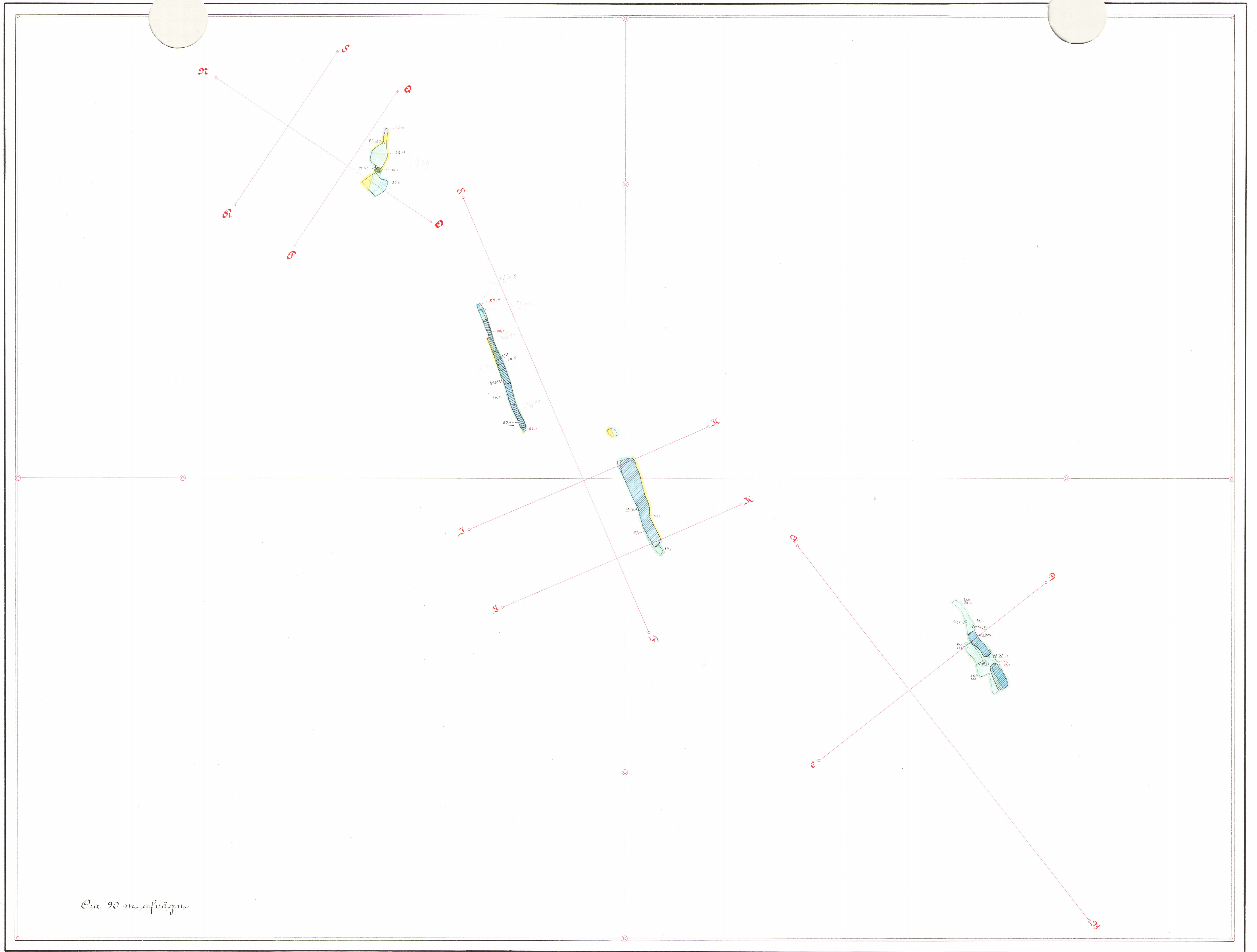
C:a 70 m. afvægn.

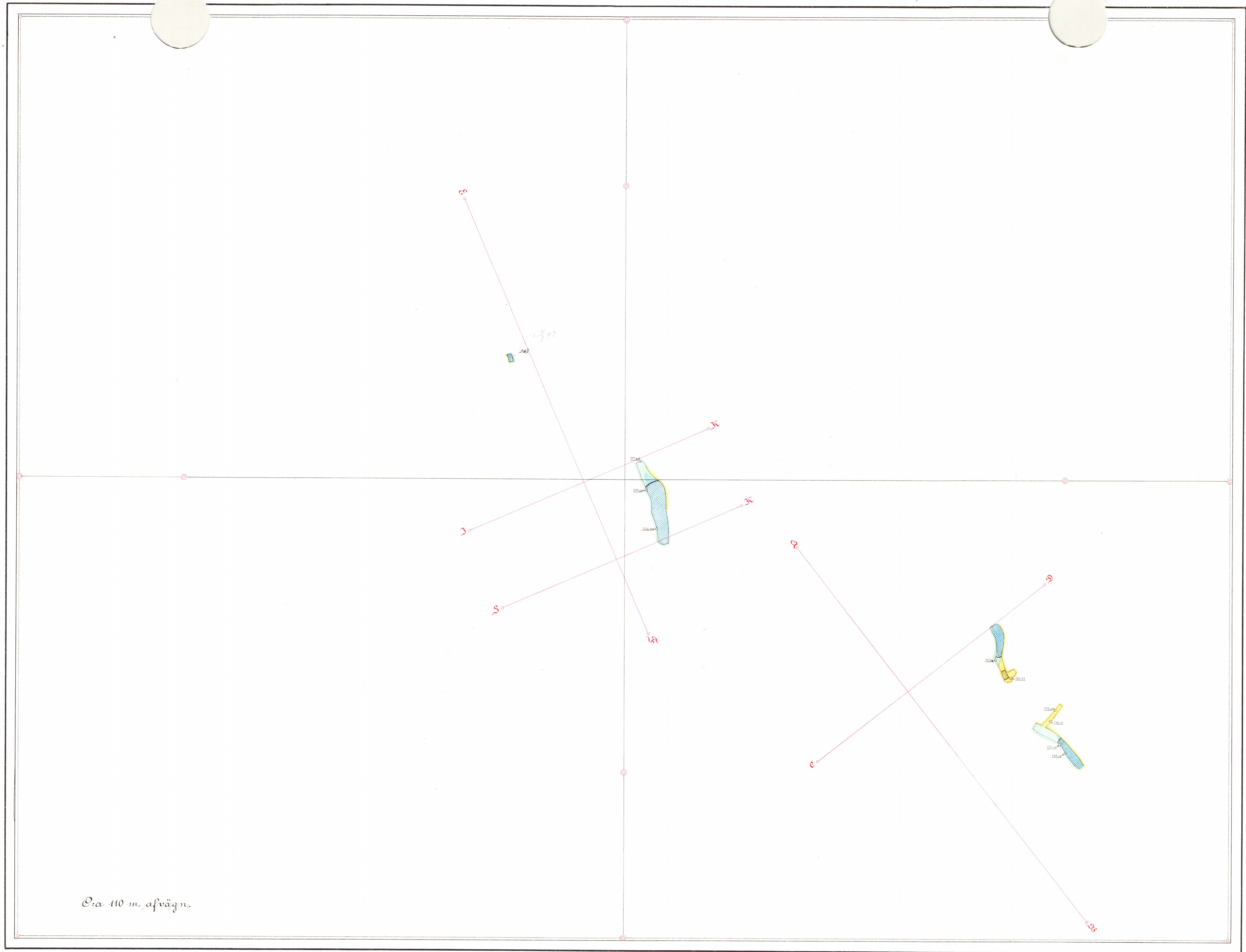
Ö: a 75 m. afvägn.

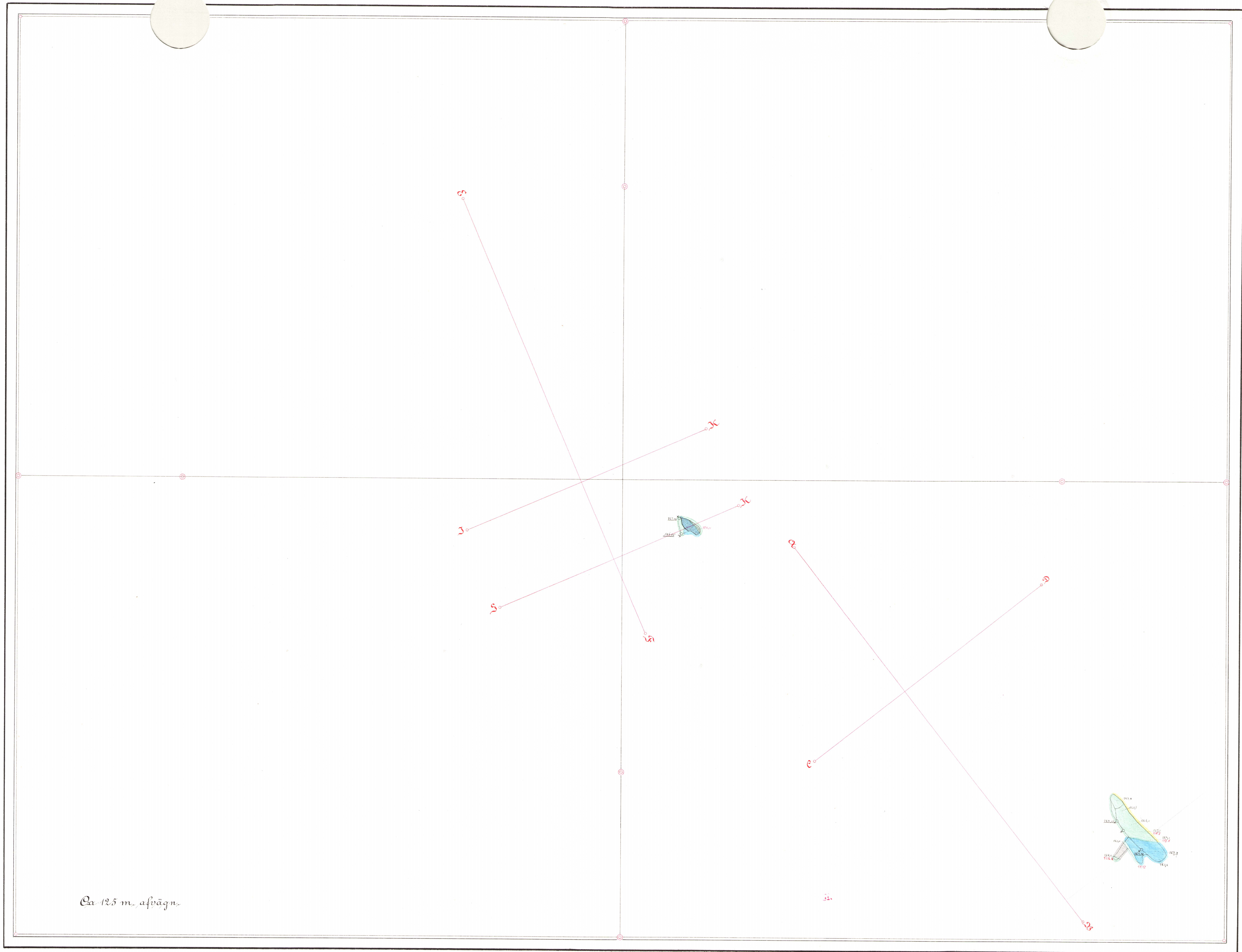
Cia 80 m. afpåg.

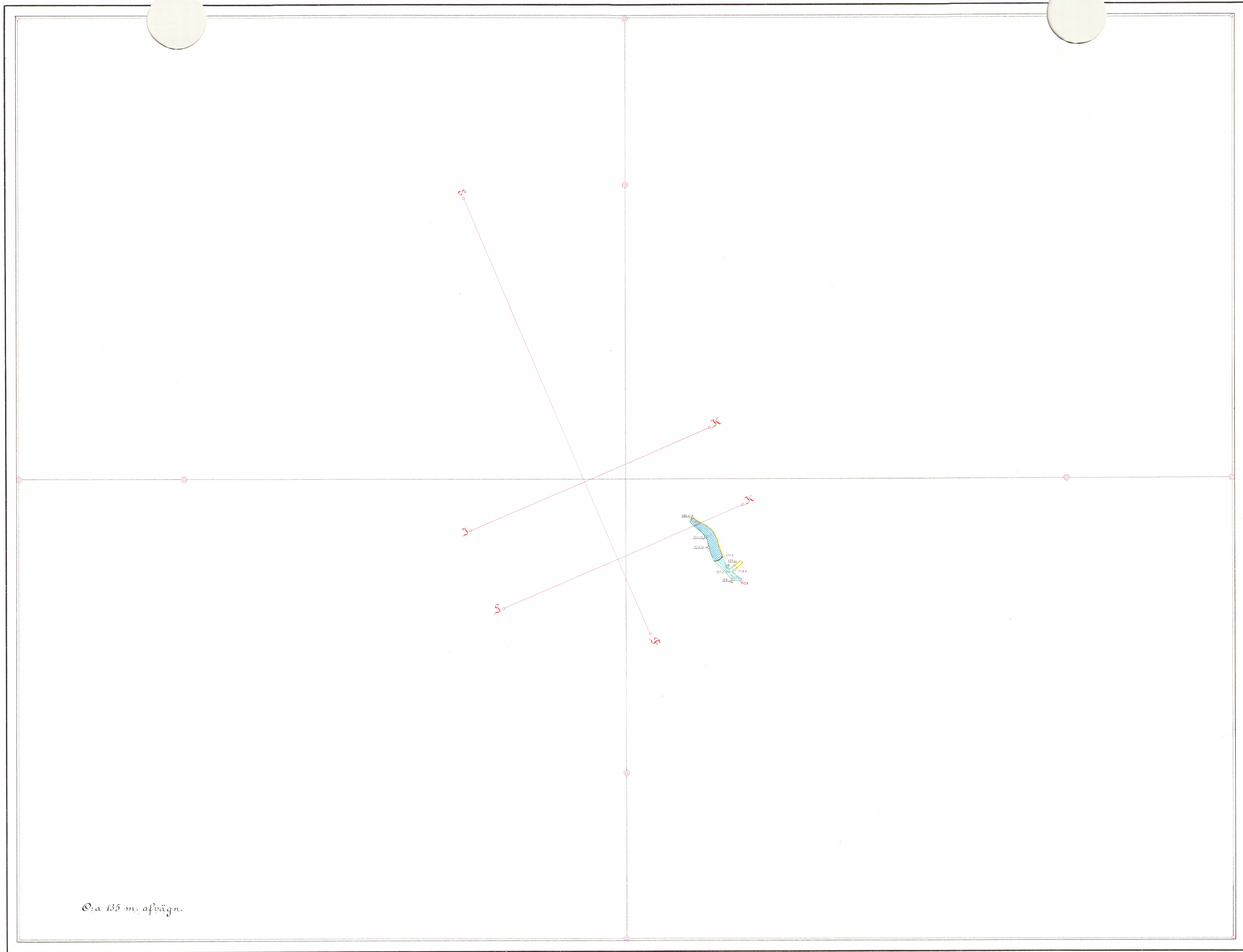
Ca 90 m. afvægn.

C: a 110 m, afvagn.

Ca 125 m, afpåg.

Ca 135 m, afvägn.

Ca 150 m. afvåg.

Profiler

Längdprofiler af

Vestra Flagegr.

Östra Isaksgr.

Trärprofiler af

V. Flagegr.

Ö. Isaksgr.

0 Meter

20

40

60

80

100

120

140

160

0

20

40

60

80

100

120

140

160

efter F&F

efter S&L

efter S&L

efter S&L

N

N

N

F

F

F

Profiler af
Norra Isaks grufvan

Längdprofil
efter *ST*

Trvärprofiler
efter *NO*

efter *QA*

0 Meter

20

40

60

80

100

120

0

20

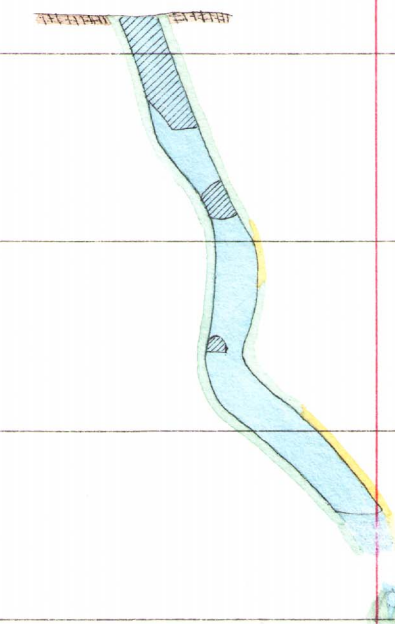
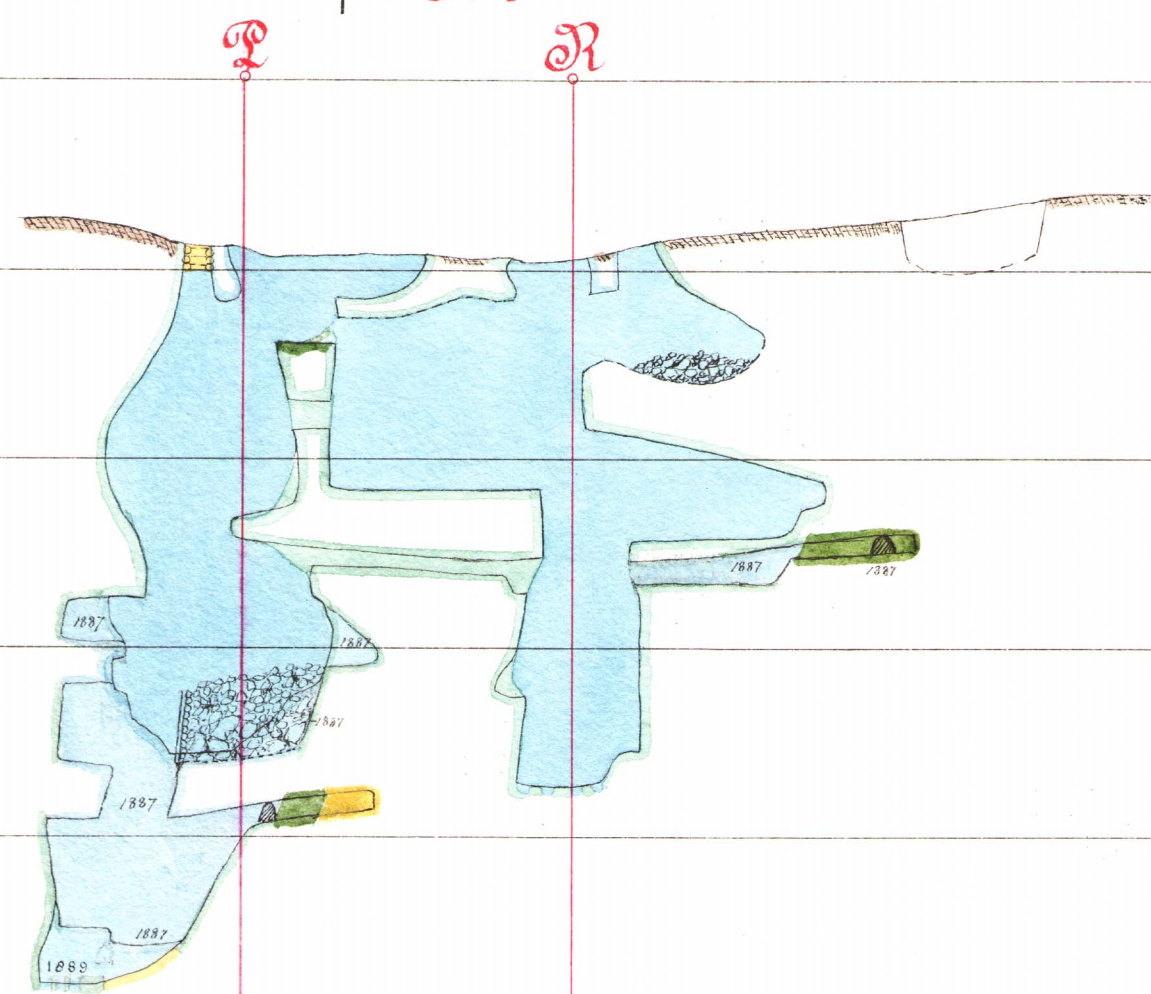
40

60

80

100

120

Q

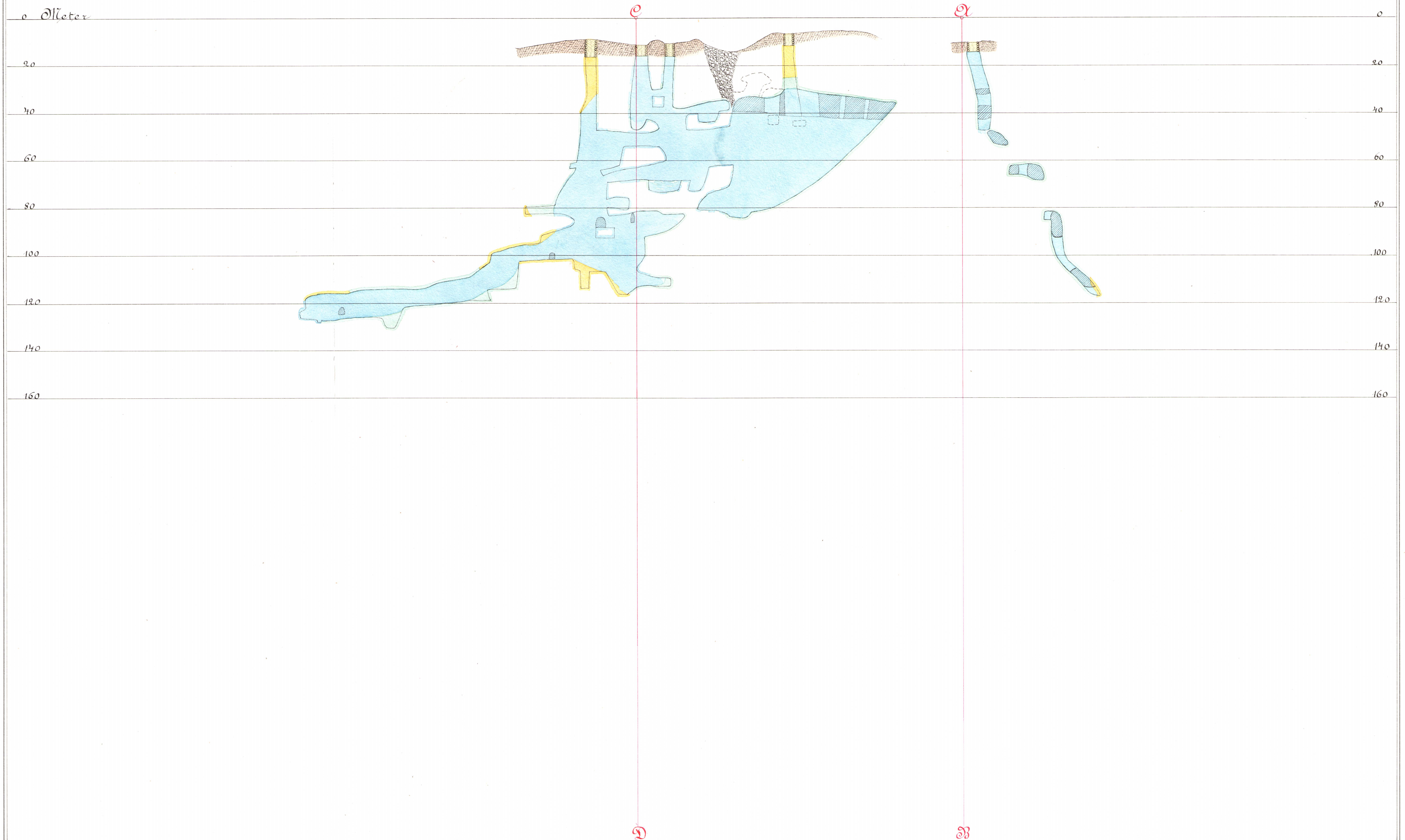
NO

Q

Q

Profiler af
Östra Hagegrusvan.
Längdprofil efter *BA*

Övärprofil efter *CD*

Kortfattad beskrifning till kartan öfver Hage-
och Isaksgrufvorna i Ternebo socken af Wern-
lands län.

De inom kartans område beläntliga Hage- och Isaksgrufvor-
ne bilda tillsammans med de norr öfrem belägna Masugnslängan
och Lerpgrufvorna ett fält, som intager ungefär midten af
Persbergshalvön södra del mellan Odalfältet och Högbergsfäl-
tet. Dess malmer äro mer eller mindre regelbundna lager, in-
bäddade i Hällflintgneiss (Gruvit, Granulit) och synas intaga
olika nivåer inom lagerringen, hvilket förutom af deras läge
i förhållande till hvarandra äfven antydes genom de malmenas
ätföljande lagerarternas olika natur i de särskilda grufvorna.
I södra Isaksgrufvan utgöres nämligen lagerarten af Pyroten-
Granatskarn endast obetydligt talkigt, i Hagegrufvorna af Py-
rotenskarn något mer talkigt, under det att Norra Isaksgruf-
vans malm ätföljes af nästan uteslutande talkiga arter. Till
sin natur äro malmenas föröfrigt godartade engående svartmalmer.

För vattenlänsningen erhålles kraft från ett 48 fots öfver-
fallshjul (Risfallshjulet), hvilket för samma ändamål betje-
nar äfven Stor och Mabamagrufvorna inom Odalfältet. För
berguppfördringen finnes ett för detta fält särskildt byggt
19 fots öfverfallshjul (Hagehjulet).

Östra Hagegrufvan nämnes i relationerna första gången

år 1793, då den säges hafva varit arbetad äfven för denna tid. Den var år 1793 neddrifven till ett djup af 31 meter med en längd af 10 meter och en bredd af 3,5 meter. Arbetades sedermera påbrutet ända till 1848, då malmtillgången i grufvans norra del var uttämnd. Iistänämnda är påbörjades för undersökning af det södra fältet, ett nytt skakt, hvarmed påträffades en lös till mull söderfallande malm. I såsom en följd af för svag förtimning igenasade detta skakt år 1852. Grufvan hvilade sedan till 1856, då mot slutet af året ett nytt skakt sydost om alla de föregående uttökades och neddrogs för en kostnad af 20815 Kronor 68 öre under de två följande åren till 38 meter till genomslag med underliggande Hagbergs ort af gamla grufvan. Härefter vidtog återigen malmsuppföringen och grufvan var i början af 1860-talet en af Persbergsfältets mest gifvande, men 1865 inkom hällflinta i botten och borttog malmen. Arbetet bedrefs sedermera i den sydöstra gafseln, åt hvilket håll en utlöpare af malmen af ringa höjd men stor utsträckning i fält förefanns. Svårigheterna med vattnets och bergets uppföring tilltog alltmer och vid den 1872 inträffande vattenbristen för uppföringsverken nedlades grufvan ^{och} har sedan den hvilat.

I degelprof har primamalmen under olika år lemnat från 54 upp till 61 proc. och sekundamalmen från 42 till 51 proc. tackjern alltsammans på generalprof.

Västra Haggrufvan, den sydostligaste af de sedan lång tid förut brutna s. k. Logrupsarne, upptogs 1807 och bröts under några af åren till 1830, då den nedlades, emedan den

ej betalade omkostnaderna. Upptogs åter från öremål år 1845, och var följande år neddrifven från lufven till ett djup af 30 meter med en längd af 17 och en bredd af 5,3 meter, samt arbetades till år 1858, då den af brist på konstkraft återigen måste nedläggas. Malmtillgången var under denna arbetsperiod temligen föränderlig, men visade sig mot slutet ofvande, hvarför brytningen återigen vidtog år 1870. Med anledning af den betydliga malmtillgång, som grufvan visade under förra hälften af 1870-talet och de svårigheter, som fältstufningen medförde för såväl vatten- som bergsuppföringen, påbörjades mot slutet af år 1876 ett nytt lodrätt skakt, hvilket i juni 1878 på ett djup under dagytten af 74 meter vann genomslag med grufvan. Efter denna tid aftog likväl fyndigheten såväl till längd som mäktighet. Sedan malmen på djupaste botten nästan gått ut och försöksorterna på 110 meters afvägning blifvit drifna, är grufvan numera nedlagd.

Under 14-års perioden 1870-1883 upptogs ur grufvan 751500 centner (= 31945 metrisk ton) malm med en tackjernprocent i generalprof för primamalmen af 57 till 60 och för sekundamalmen af 47 till 52.

Södra Isaksgrufvan upptogs från öremål 1849 och började 1851, sedan en utmålstrist blifvit afgjord, att på allvar bearbetas. Den var då 13 meter djup från lufven, 15 meter lång och 2 meter bred. Arbetet fortgick till 1857, då grufvan åter nedlades vid ett djup af 27 meter från lufven. Botten innehöll då förre halfmeter breda malmländor, samt lantlagrade af ett 0,7 meter mäktigt skarnlager. Upptogs

återigen år 1880 och har sedan denna tid oafbrutet varit igång. Malmen förekommer fortfarande i två af ett pyrolex-granat-skarnlager åtskilda ränder. Ett söder har grufvan rummit i utsträckning genom den fältort, som 1882 af detta håll påbörjades. Malmränderna äro visserligen smala och hårdbrutna men grufvan har starka väggar, hvilka behöfva fåga timmer till stöd och malmen är godartad och eftersökt.

Under 7-års perioden 1880-1886 upphämtades 221800 centner (= 9428 metrisk ton) malm med en tackjärnsprocent i generalprof för primamalm af 55-58.5 och för sekunda af 47-49.

Norra Isaksgrufvan. Under detta namn upptogs i Dec 1880 en äldre norovert om den föregående belägen gammal grufva. Den var då omkring 15 meter djup från dagen och utgjordes af två genom en skarnbalk åtskilda sänkningar, hvilka under arbetets fortgång nedåt blifvit genom kommunikations- och undersökningsörter på 3re nivå sammandrifna. Emedan malmförekomsten i denna grufva är oregelbunden och emedan malmen åt hängandet begränsas af hållflintgneisen, endast åtskild från densamma af en släpfig kloritsköl, så blifver bytningen beivärlig och fordrar stor ötgång af timmer för väggarnes understödjande. Grufvan arbetas fortfarande.

Malmen är en talkig svartmalm och mäste på masugnen uppblandas med andra mer lättgäende malmer.

Under 6-års perioden 1881-1886 uppfördrades 484080 centner

(= 20577 metrisk ton) malm med en tackjärnsprocent i generalprof för primamalm af 55-60 och för sekunda af 41-53.

Till grund för kartan ligger den af Th. Olsson år 1870 öfver Hagegrufvorna upprättade, jemte den af mig i och för det lönräta skaktats meddrifvade i Westra Hagegrufvan under Januari och Februari 1876 från dagen till grufvans dåvarande botten och ställda kontrollmätningen öfvensom mina årliga mätningar ^{i samma grufva} från och med år 1875 till närvarande tid. Isaksgrufvorna äro af mig genommätta från dagen. Östra Hagegrufvans bergarter hafva ordvis blifvit inlagde efter relationerna.

Persberg i Februari 1887

P. Öberg

t. f. Grufvingenör i Westra Distriktet.